

Jak rozpoznać
i zwalczać
szkodniki
domowe?

7 najgroźniejszych szkodników domowych.

Jak je rozpoznać i zwalczać?

1. Pchła ludzka

Jak ją rozpoznać?

Samce pchły są mniejsze, mają 2-2,5 mm, a samice 2,5-3,5 mm długości. Pchła nie posiada skrzydeł, jej ciemnobrunatne ciało jest bocznie spłaszczone, a nóżki bardzo skoczne.

Dlaczego jest groźna?

Owad po dostaniu się na skórę przebija ją, by dostać się do naczyń krwionośnych. W tym miejscu tworzy się zaczerwienienie, swędzi i pojawia się obrzęk. W wypadku rozległych i częstych pogryzień przez pchły może dojść do anemii. Pchła ludzka żeruje również na skórze, traktując ją jak magazyn pełen łąkoci. Przenosi mnóstwo chorobotwórczych drobnoustrojów, np. tyfus plamisty, dwoinkę zapalenia płuc, pałeczki dżumy, tularemii, salmonellozy oraz larwy tasiemca. Może wywoływać alergiczne zapalenie skóry u ludzi i zwierząt.

Jak zwalczać?

- Pchły lubią miejsca brudne, zakurzone i ciemne, dlatego walkę z pchłami zaczynamy od porządku i systematycznego sprzątania domu. Odkurzamy podłogi, meble, szafy, wszystkie szpary i trudno dostępne zakamarki. Drewniane podłogi w mieszkaniu należy wyszorować ostrą szczotką, używając gorącej wody z dodatkiem chlorku. W wyschniętą podłogę należy wetrzeć terpentynę i pastę do podłogi. Listwy i szpary trzeba wysmarować czystym amoniakiem lub nasypać naftalinę.
- Odstrasza je na pchły w domu działają ostre zapachy, takie jak benzyna, nafta, terpentyna. Pchły nie lubią również zapachu płatków róż, dzikiej mięty, goździków, eukaliptusa, liści paproci i cytryny. Możemy wysmarowywać w ciało olejki pozyskane z tych roślin, a suszone w postaci woreczków zapachowych kłaść między ubrania, pościel. Nie zapomnijmy o regularnym wietrzeniu pościeli.

2. Rybik cukrowy (srebrzyk)

Jak go rozpoznać?

Rybik cukrowy jest małym (do 10 mm) owadem z długimi, nitkowatymi czułkami i trzema szczecinami na końcu odwłoku. Nazwę zawdzięcza podobieństwu do ryb. Ma bezskrzydłe, podługie, zwężające się ku końcowi

ciało, pokryte srebrzystymi łuskami. Ruchy bardzo szybkie, zwinne, przypominające pływanie ryby. Wijące się rybiki cukrowe możemy zobaczyć na ścianach i podłodze tuż po zapaleniu światła.

Dlaczego jest groźny?

Rybiki cukrowe nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla człowieka, ale mogą niszczyć wyroby ze skóry, wełny, a także książki, z których wyjadają klej sklejący kartki. Są też niehigieniczne i nieestetyczne, dlatego starajmy się ich pozbyć.

Jak zwalczać?

- Rybiki cukrowe najczęściej pojawiają się w łazience. Aby zapobiegać ich występowaniu, należy po kąpieli osuszyć i wietrzyć pomieszczenie, otwierając drzwi i okna. Przy chłodnym (poniżej 17 st. C) i suchym powietrzu występuje mniejsze prawdopodobieństwo rozmnażania się tych owadów. Należy zmniejszyć ilość przedmiotów w łazience i utrzymywać porządek szczególnie w kącikach, a także na bieżąco robić pranie. Dbajmy również o uszczelnienie silikonem lub gipsem wszelkich szczelin i szpar.
- Miejsca zawilgocone w łazience osuszamy, np. używając pochłaniacza wilgoci, soli w woreczkach lub węgla drzewnego.
- Aby zapobiec pojawianiu się rybików w produktach spożywczych, cukier, mąkę i kasze przechowujemy w szczelnych pojemnikach. Płytki w łazience możemy przecierać wodą z octem.
- Miejsca występowania rybików (np. pod wanną, w kącikach, pod szafkami) należy posmarować preparatem, który zrobimy z cukru pudru zmieszanego z kwasem borowym (borasol zakupimy w aptece). Zabieg powtarzamy co kilka dni.
- Innym sposobem na pozbycie się rybików są pułapki – wystarczy posmarować fakturę grubą warstwą płynnego miodu. Celuloza wabi owady, a miód skutecznie skleja, uniemożliwiając im ucieczkę.

3. Pluskwa domowa

Jak ją rozpoznać?

Ma ciało silnie spłaszczone, jajowato-owalne, zabarwione na brązowo. Po posiłku pluskwy stają się purpurowe. Dorosłe osobniki osiągają wymiary 4-5 mm.

Dlaczego jest groźna?

Pluskwy żywią się ludzką krwią. Mają aparat gębowy dobrze przystosowany do przebijania skóry i pobierania płynnego pokarmu, czyli krwi. Po ugryzieniu przez pluskwę na ciele pozostaje swędzące miejsce. W zależności od człowieka po ugryzieniu mogą się pojawić inne objawy miejscowe lub ogólne odczyny uczuleniowe. Pluskwa oprócz pozostawienia bolącego miejsca roznosi groźne bakterie gronkowca złocistego, który powoduje infekcje, takie jak np. posocznicę, zapalenie szpiku kostnego, zespół wstrząsu toksycznego.

Jak zwalczać?

- Pluskwy trudno znaleźć, ponieważ w ciągu dnia przebywają w kryjówkach. W miejscach przebywania pozostawiają kał w postaci brunatnych plamek.
- Aby pozbyć się pluskwy, należy uszczelnić gipsem, cementem lub silikonem wszystkie szpary i szczeliny, którymi mogą przechodzić te szkodniki. Mieszkanie musimy też często zamykać, odkurzać. Podłogi pastujemy, należy również dokładnie wytrzeć i wywietrzyć kilimy, dywany, zasłony, regularnie odkurzać meble tapicerowane.
- Trzeba zlikwidować kryjówki pluskiew w tapetach i boazeriach poprzez ich naprawę oraz uszczelnienie. Należy też dbać o higienę miejsca do spania, często zmieniając i wietrząc pościel, odkurzać materace do spania. Bieliznę pościelową, narzutę itd. należy wyprać w wysokiej temperaturze. Jaja i larwy pluskwy domowej giną po kilku minutach w temperaturze 45 st. C. Co tydzień, gdy stwierdzimy pojawienie się pluskiew w mieszkaniu, powinniśmy wszystkie podejrzane miejsca przesmarować różnymi substancjami. Na przykład możemy użyć mieszaniny nafty i maści rątcowej, oleju lawendowego, nafty lub spirytusu denaturowanego. Trzeba zerwać wszystkie listwy podłogowe i dokładnie odkurzyć podłogę.

4. Prusak (i inne karaczany)

Jak go rozpoznać?

Prusaki mają złotobrzązowy kolor, dwa ciemne pasy na przedpleczu, sztywny pancerz i bardzo długie, ruchliwe czułki. Mają również skrzydła, choć nie potrafią fruwać. Dorosłe osobniki mierzą około 10-15 mm.

Dlaczego jest groźny?

Prusaki zjadają ziemniaki, marchew, owoce, pieczywo, mąkę czy cukier. Chodzą po wszystkich pomieszczeniach, a żywność oraz miejsca, gdzie się pojawiają, zanieczyszczają odchodami, bakteriami, pleśnią. Niszczą też książki i tapety. Są groźne dla człowieka, ponieważ są nosicielami zarasków (m.in. gruźlicy, tyfusu, cholery) oraz larw nicieni.

Jak zwalczać?

- Do zwalczania prusaków możemy użyć starych, domowych sposobów, np. namoczyć piwem szmatki, ręczniki i rozłożyć wieczorem w miejscach, które najczęściej odwiedzają te szkodniki. Prusaki lubią piwo i rano można zbierać nieprzytomne owady. Wieczorem powtarzamy całą procedurę. Możemy też zrobić pułapkę na prusaki, wlewając do miseczki piwo i stawiając drewnianą, po których szkodniki wejdą do naczynia i się w nim utopią.
- Innym domowym sposobem na prusaki jest przygotowanie bułki z maścią siarkową oraz włożenie do naczynia resztek owoców, warzyw i pozostawienie na noc. Gdy szkodniki wejdą do środka, należy szybko naczynie wrzucić do wody i cały proces powtórzyć kilka razy.
- Dla prusaków dobrą przynętą jest pietruszka, którą po przekrojeniu kładziemy w miejscach stałego ich pobytu. Rano pietruszkę z prusakami wrzucamy do wrzątku.
- Inny sposób na pozbycie się z domu karaluchów to rozłożenie bułki nasączonej roztworem kwasu borowego lub rozsypanie mieszaniny cukru, boraksu, mąki i wapna niegaszonego w proporcji 4:3:2:1.

5. Mól ubraniowy

Jak go rozpoznać?

Mól włosienniczek, powszechnie znany jako mól odzieżowy lub mól ubraniowy, to mały nocny motyl o kolorze złotawym, niekiedy wręcz słomkowym. Jeśli zaobserwujemy małe ćmy o takiej barwie w szafie, na ubraniach lub w ich pobliżu, to niestety możemy mieć pewność, że chodzi o mole ubraniowe.

Dlaczego jest groźny?

Larwy mola żywią się materiałami bawełnianymi, mohеровymi, futrzanymi, okazjonalnie tkaninami sztucznymi. Zjawiając się w naszych szafach, sieją zniszczenie wśród ubrań, wygryzając w nich niewielkie dziurki.

Jak zwalczać?

- Naftalina skutecznie zwalcza mole w szafie, ale niestety ma przykry zapach.
- Innym sposobem na mole ubraniowe jest mydło pokrojone w mniejsze kawałki, które umieszczamy na półkach. Jego zapach działa odstraszaюще na mole. Mole w szafie nie lubią również zapachu kasztanów, ziela angielskiego, liści laurowych i goździków, które warto włożyć do szafy. Kolejny sposób na mole wykorzystuje rośliny. Do płóciennych woreczków, umieszczonych w szafie, wkładamy rośliny, np. sosnowe igły, ziele bagna, szalwię, miętę, lawendę, zaszuszoną skórkę cytryny.
- Półki w szafie możemy wyłożyć gazetami, ponieważ mole nie lubią farby drukarskiej.
- Aby nie dopuścić do pojawienia się moli w szafie, bardzo ważne jest luźne wieszanie ubrania i wietrzenie szafy. Ubrania, które były zaatakowane przez mole, po praniu i wysuszeniu wkładamy w foliowe torebki i do lodówki lub zamrażalnika na 2-3 dni. Po rozmrożeniu należy strząsnąć zamrożone szkodniki. Zimą warto wietrzyć ubrania na mrozie, a latem na słońcu. Jaja i larwy moli giną w bardzo wysokich i niskich temperaturach. W walce z molami musimy wykazać dużo cierpliwości, a także dbać o higienę w szafach.

6. Mól spożywczy

Jak go rozpoznać?

Mole spożywcze – w odróżnieniu od ubraniowych – są brązowo-szare. Mierzą do 10 mm, są więc nieco większe od swoich równie nielubianych krewnych.

Dlaczego jest groźny?

Larwy mola spożywczego żerują na suchych pokarmach, takich jak cukier, kasze, mąka i ziarna. Zalęgają się one w naszych kuchniach oraz zanieczyszczają produkty spożywcze.

Jak zwalczać?

- Wyrzucamy z domu wszystkie produkty spożywcze, w których znajdziemy złożone larwy moli. Dokładnie przeglądamy każdy pojemnik i opakowanie z suchym pokarmem, nawet te z tak mało podejrzanyimi produktami jak karma dla zwierząt.
- Kolejnym krokiem jest odkurzenie wszystkich szafek i szuflad oraz wymycie ich ciepłą wodą z mydłem (najlepiej lawendowym).
- Aby upewnić się, że w żadnym zakamarku nie pozostały larwy, stosujemy znaną od lat metodę z użyciem octu. Do szafek wstawiamy naczynie z gorącym, parującym roztworem wody z octem, zamykamy je i czekamy, aż ciecz wystygnie. Zabieg ten możemy powtórzyć kilkakrotnie.
- Do umytych szuflad i szafek kuchennych wkładamy odstraszające mole rośliny – suszoną lawendę, goździki, anyż, wanilię, miętę, liście laurowe – wsypane do cienkich woreczków. Zamiast ziół możesz też użyć zasuszonych w piekarniku plasterków cytryny lub pomarańczy albo wacików nasączonych octem i olejkiem waniliowym, lawendowym bądź eukaliptusowym. Aby uniknąć powrotu moli, suche, sypkie produkty (zakupione na nowo!) najlepiej jest przechowywać w szczelnych plastikowych lub szklanych pojemnikach na żywność. Każde otwarte i nieuszczelnione zamknięte opakowanie kaszy, cukru czy mąki to łakomy kąsek dla moli!

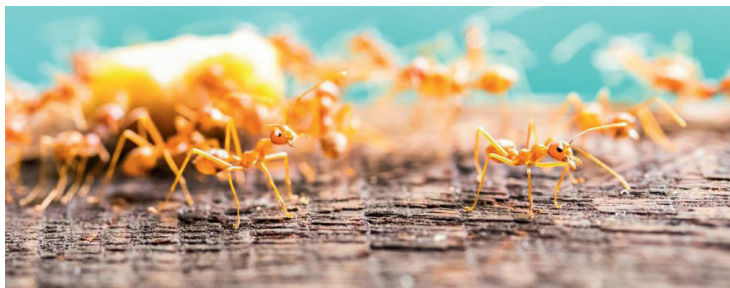
7. Mrówki faraona

Jak je rozpoznać?

Trudno się pomylić – to małe mrówki mierzące 1,5-2 mm i wędrujące większymi stadami.

Dlaczego są groźne?

Niszczą i zanieczyszczają żywność, przenoszą choroby wywołane przez wirusy i bakterie (m.in.: Pseudomonas, Salmonella, Staphylococcus, Klebsiella i Clostridium spp.), wygryzają dziury

Jak zwalczać?

- Należy zabezpieczyć dostępne źródła wody i uszczelnić wszelkie szpary w ścianach i podłodze np. gipsem. Nogi mebli dobrze jest posmarować od dołu wazeliną, co uniemożliwia wdrapywanie się mrówek na domowe sprzęty. Gdy wyśledzimy ścieżki mrówek w mieszkaniu, posmarujemy je sokiem z cytryny, a w szpary włożymy skórki cytryn. Podłogę w mieszkaniu, gdzie najczęściej zauważamy mrówki, należy zwilżyć roztworem wody i drożdży. Innym domowym sposobem na mrówki są liście świeżej mięty, połówki spleśniałej cytryny, gałązki bazylii, lawendy lub zielone liście pomidorów, które ułożymy na ścieżce mrówek, w szafie czy kredensie. Kolejnym sposobem na mrówki są niedopałki papierosów namoczone w benzynie, nafcie lub terpentynie. Należy je rozłożyć na trasach wędrówek mrówek i w miejscach, którymi dostają się do mieszkania.
- Prosty sposób na mrówki jest wyłożenie na gazecie kawałka chleba z miodem, którego słodki zapach wabi mrówki, a te przyklejają się do przynęty. Skuteczną przynętą na mrówki jest też gotowane żółtko z dodatkiem odrobiny boraksu (stosunek 10:1), wykładamy je co 2-3 dni.